

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyiltér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előjáróságoknak egész évre 8 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata . . . 20 fillér.
Nyiltér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetését és nyiltéri közleményét csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Tükördarabok.

A tisztviselők nyomora flastromot kapott e héten, kiutalták nekik az ötszáz koronás ruhabetéti segélyt s a tisztviselők nyomora megszüntetése érdekében s az ellátási cikkek beszerzésének megkönnyítése végett megalakult a Gömörvármegyei Köztisztviselők Beszerzési Csoportja. Az első hír olyan, mint a Rimaszombatban divatos nyári eső (az Erzsébet-terén esik, a megyeháza előtt semmit sem tudnak róla), jónak jó, de a kátyuból semmit sem huz ki, a másik egy halvány reménysugár a közéletünk ködös láthatárán. Szeretnénk a szervezkedés szociális előnyeit vázolni és megvilágítani a beszerzési csoport létének reményeit, de úgy érezzük, hogy a tisztviselői-kar előtt ez felesleges, az olvasók többi része pedig talán unja is már a tisztviselők örökös jajgatását? Ha igen, akkor igazán jobb egy szót sem szólani és csendesen konstatálni, hogy a jajgatás a legjobb esetben ötszázkoronás ruhabetéti segélyt és hatszáz koronás ruhaár felemelést eredményez.

283 százalékos pótdadó Gömörben van és pedig Gömörnek egy fejlődés és életképes vidékén: a putnoki járásbeli Naprágyban. A községi közlegelő vételi ügye eredményezte ezt a horribilis perczenetet, amelyet a vármegyei közgyűlés sem tartott megtűrhetőnek s amelynek apasztása érdekében a földművelésügyi kormány megígért segítségét kéri. Nincs okunk ezen pótdadoszázalék magasságát tovább kritizálnunk, mert megvagyunk győződve róla, hogy ennek oka a változott viszonyokban és nem a község vezetőségében rejlik s amidőn ezen beszédes számadatot leszögezzük, nem kell siránkokat sirnunk és szociális mélységű következtetéseket levonnunk, elég annyit konstatálnunk, hogy ezen pótdadó kivétel ellen egyetlen kisgazda sem felebbezett, sőt a képviselőtestületi ülésen egyértelműleg kívánták, hogy az őket terhelő adósságok mihamarább tisztáztassanak, ha kell 283%-os pótdadó útján is. Ez a magyar paraszt vagyonosodása mellett a közterhek viselési kötelezettségének okos átlátásáról és a könnyelműségtől messze álló gondolkodásról beszél.

A választójog tapétára került kérdésével a megyebizottsági közgyűlés is foglalkozott és a helyes közélet ösvényén maradt. A vármegye belső életének békessége az a határozat, amely a megyegyűlés zöld asztalára jutott s amelynek minden politizálás nélkül őszintén örülhetünk. A választójog ma országos viták és politikai földrengések oka, nálunk csendes alkalom volt arra, hogy a kezek, ha nem is kapcsolódtak egymásba, legalább a fenyegetés gesztusa lecsiszolódt.

Rendkívüli megyegyűlés.

E hó 8 án rendkívüli közgyűlést tartott a vármegye közönsége, melyen *Lukács Géza* főispán elnökölt.

Az alispáni széken dr. *Fornet Gyula* az alispánt törvényszerint helyettesítő vármegyei főjegyző foglalt helyet.

A közgyűlésen a megyebizottsági tagok szép számmal vettek részt.

A tárgysorozat során a Ludovika Akadémiában lévő megüresedett alapítványi hely *Jankó Miklósnak* lett adományozva.

Ezután Hevesvármegye közismert átirata került tárgyalás alá, mely a volt kormányznak nyilvánítandó bizalom kérdését veti fel.

A vármegyei közgyűlés *Szent Iványi Árpád*, *Kubinyi Géza* és *Szent-Ivány József* pártoló hozzászólása után a következő határozati javaslatot fogadta el:

„Gömör és Kishontvárm. közönsége Barsvármegye közönségével egyetértőleg a választói jognak a szélsőségekig menő radikális kiterjesztését is aggodalmasnak, sőt magyar nemzeti szempontból egyenesen veszedelmesnek itéli, megvalósítása ellen óvást emelünk s ragaszkodunk ahhoz a hazafias, igazságos és demokratikus állásponthoz, mely szerint a választói jog további bővítése mindenkor és kizárólag a nemzeti érdekek s a magyar supremácia gondos mérlegelésével eszközözendő. — Következésképpen csupán azokra terjesztendő ki, akik arra a haza fenntartását szolgáló anyagi vagy szellemi tőkékkel, kezük vagy elméjük munkájával vagy a haza megmentése körül kifejtett önfeláldozó vitéségükkel érdemet szereztek.

Miről az országgyűlés mindkét házat és a magyar kormányt felirat intézése által értesíteni határozzuk.

Tudomásul vétetett a belügyminiszter rendelete, mely 1917—1919. évek tartamára alakuló egyenesadó felszólamlási bizottság elnökévé csetneki *Gyürky Pál* és elnökhelyettesévé dr. *Ráróssy Gyulát* nevezte ki. Egyben — mivel *Szent-Ivány József* a hadi adókövető bizottság elnökévé neveztetett ki, az így megüresedett tagsági helyre *Bornemisza Elemér* póttagot, póttagulat pedig *Király Kálmánt* választotta meg a közgyűlés.

A kisebb községekben alkalmazott okleveles bábák évi javadalmazásának 240 koronára való kiegészítése elhatározottat.

Több városi és megyei számadás lett jóváhagyva, Jolsva város június 23-ára eső vásárjának áthelyezését véleményezte a törvényhatóság.

Ez után több községi és hadiközségi ügy nyert elintézt.

A katonatiszti árvák Erzsébet otthona javára 100 K, *Thallóczy Lajos* emlékének megörökítésére 50 K adományt szavazott meg a közgyűlés.

Hírek a gömöri közéletmezés és közellátás világából.

Háborus kihágások büntetései.

A belügyminiszter harmadfoku ítélete: *Koren Zsuzsó József* Harkács, közmunka megtagadása miatt 10 nap és 200 kor. pénzbüntetés.

Az alispán ítéletei: *Fejes János* Rozsnyó engedély nélküli tengeri vásárlás 10 korona pénzb., *Kazinczy Gábor* Rozsnyó engedély nélküli őrítés 100 kor. pénzbüntetés.

A Gömörvármegyei Köztisztviselők Beszerzési Csoportjának alakulása.

E hó 8 ikán — pénteken — délután tartotta alakuló gyűlését a vármegyei közgyűlésben a Gömörvármegyei köztisztviselők beszerzési csoportja, mely a pénzügyminiszter által kilátásba helyezett kamatmentes kölcsön segélyével működését a közel jövőben megkezdi. Az alakuló ülésen dr. *Fornet Gyula* vm. főjegyző, alispán helyettes elnökölt, az előadói tisztelet *Gál István* vármegyei aljegyző töltötte be, a jegyzőkönyvet *Fáy Barna* szolgabíró írta. A beszerzési csoport szabályzatának elfogadása után megalakult a csoport központi intéző bizottsága, melynek elnöke az alispán vagy annak törvényszerinti helyettese, ügyvezető-igazgatója *Madarász Pál*, titkára *Smál Gyula* lett. Ezen kívül megválasztottak: könyvelőnek *Dapsy Rezső*, pénztárnoknak *Jurecska János*, jegyzőnek *Léhoczky Márton*, üzletvezetőnek *Ludvig Antal*, raktárfőnököknek *Kárpáti Sándor* és *Havasi János*, raktárnoknak *Molnár Bálint*. — Az igazgatóságba beválasztottak: *Kovács László*, *Kertész Lajos*, *Pöschl Ferencz*, *Fekete Pál*, dr. *Musotter Miklós* és *Matólcsy Pál*. A beszerzési csoport minden oly helyen, ahol legalább 20 tisztviselő család van, külön helyi bizottságot fog létesíteni s ennek útján fogja a tisztviselők élelmezését ellátni.

Gyümölcsbefőzéshez szükséges cukorszükséglet kiosztása.

Az Orsz. Közéletmezési hivatal a keres. és pénzügyminiszteriummal egyetértőleg rendeletet adott ki az ország lakosságának gyümölcsbefőzési cukorszükségletének kiosztása tárgyában. Eszerint a nyári idényre befőzéshez szükséges cukorkészlettel láttatnak el a családok háztartása és gyümölcskonzervgyárosok. A Czukorközpont ez évi október hóig eszközözendő befőzéshez összesen 300 waggon cukrot engedélyezett és pedig 220 waggont a családok háztartása és 80 waggont gyümölcskonzervgyárosok részére. Az Orsz. Közéletmezési Hivatal a mai napon felhívta az ország törvényhatóságainak első tisztviselőjét arra, hogy e hó 15-ig sürgősen jelentse be, hogy az egyes törvényhatóságok területére ilyenmü szükségletek fedezésére mennyi cukor kiutalását vélik szükségesnek és hogy a kiutalandó cukormennyiség szétosztását mily módon kívánják fogantatosítani. Gyümölcsbefőzési célokra cukorra csakis azoknak a családoknak (tehát nem kávéházaknak, vendéglőknek, iparosoknak stb.) adható, akik a

gyümölcsbefőzéssel saját háztartásuk céljaira már az előtt is foglalkoztak. Megfelelő intézkedés tétetik viszont arra nézve is, hogy a befőzési czukorban részleltetendő családok az ezen célra kiadandó czukrot semmi más célra fel ne használják. Az ellenőrzés megszigorítása céljából a czukorkiosztást igazoláshoz kötik, figyelembe véve a családok számát, élelmezési viszonyait és a rendelkezésükre álló gyümölcsmennyiséget. — Gömörmegyére nézve a nyári befőzésekhez szükséges czukor kiutalása már megtörtént és pedig úgy, hogy a Czukorközpont 5 waggont disponált e célra. A jövő héten jelenik meg a szétosztásra vonatkozó alispáni rendelet.

*

Dán vaj kerül a közel jövőben ismét forgalomba s a szétosztás módozatait az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke rendeletileg közzölte az alispánnal.

*

A juniusi czukor egysége megérkezett a Gömörmegyei Árúforgalmi részvénytársasághoz és ott azonnal szétosztatott az alispán rendelkezései szerint.

Világháború.

A nagy offenzívák jóformán lezajlottak már, de az entente annyi nagy veszteség és hiába való erőlködés után nincsen megtörve még, mert nem akarja bevallani, hogy mi győztünk; ezért aztán mindent megmozgat, hogy legalább a sikernek látszatát fölmutathassa a világgal szemben.

Az olasz harctéren a tizedik Isonzó offenzíva több egymástutáni változatban ment végbe. Az offenzívák egészben véve nem sikerültek s mint ujabban kiderült, több mint 180000 olasz fizette meg keservesen a nagy rohamozások árát életével, vérével, vagy fogságba jutásával. Legutóbb már mi lettünk támadók a jamianói szakaszon, a hol vitéz csapataink jóformán visszafoglalták azokat az árkokat, a melyeket az olaszok a hosszu offenzíva során fölünk elfoglaltak. Visszafoglaltak egy magaslatot is. Hogy a harczok kemények voltak s az olaszok is sokat erőlködtek: azt mutatja az olasz hullákkal bőven borított csatatér és azonkívül a 10000-nél többre emelkedő fogolyszám, ugyhogy összesen már elértük azt a fogolyszámot, a mit az olaszok az egész offenzíva során fölmutatnak. Ritka eset ez is, hogy a defenzívában levő fél annyit fogjon el, mint a támadó fél. — Ujabb jelentés szerint már fel is multuk az olaszok fogolyszámát.

A francia-angol fronton megszűnt ugyan a nagy offenzíva, de egyes helyeken nem hiányoznak erősebb harczok. Észrevették, hogy az

angol sereg Ipern és Lille közt kezd összpontosulni s ott ágyuharczok jelzik, hogy ujabban offenzíva készül. A Vitschaete hajlásban többször hullámanak harczok, de ezek még elszigeteltebb jelenségek.

Folynak harczok a Scarpe völgy északi oldalán is, de a német csapatok visszaverik az ellenség támadását. Délebbre ugy látszik, francziák váltják fel az angolokat.

A francziák is többször rohamoztak Braye körül és más helyeken, de veszteségteljes harczokat kellett szenvedniök.

A maczedoniai harctéren is mozog valami, ott is megújuló entente offenzívát emlegetnek. Egyelőre az ellenséges repülők gyújtóbombákat dobnak az érő gabonatöldekre. Ez fáj nekik legjobban, hogy a mi gabonánk érik, ők meg koplalásra vannak kárthatva.

Az orosz, illetőleg román harctéren mozog valami. Az ojtózi utnál legutóbb román előtéréket vertek vissza. Oroszországban különben nagy a fejtelenség és a zavar, a pártok küzdenek egymással. Most mondott le a fővezér is s ismét Bruszilov vállalta el ezt a szerepet.

A török harczterek elég csendesek. A tengeralattjárók derekasan működnek s az éhség réme fenyegeti Angliát.

A nyárra általános offenzíva készül ellenünk, de már Angliában is megalakult a munkások és katonák tanácsa orosz mintára. Majd meglátjuk, mit szól a végtelenül huzódó harczokhoz?

A VI. hadikölcsön.

A Rimaszombati hadikölcsönnapról. A VI ik hadikölcsön propagálása érdekében a vármegyeháza nagytermébe f. hó 7 ére diszünnepély czimén hívta egybe vármegyénk főispánja: kövecsesi *Lukács* Géza városunk intelligens közönségét, melynek szórakoztatásáról is ötletes és igazán leleményes módon gondoskodott a főispán szeretetreméltó bájos leánya: *Margitka* kedves és szép hölgygárdával együtt, kitűnő és ügyes munkatársa *Gál* István szerkesztőnk segítségével. Délután 1/26-kor a megyeháza nagytermében, hol az itteni pénzüntézetek képviselői is megjelentek a hadikölcsön-jegyzés átvétele céljából, illusztris közönség gyűlt össze s megjelent a 80 ik gyalogezred tisztikara is élén *Knechtl* ezredes parancsnokkal. A dobogón csakhamar megjelent a szellemes conferencier: *Komoróczy* Miklós, ki bejelentette, hogy *Máthé* Jenőné nyitja meg a műsort. A prológot (lásd Tárca rovatunkban) *Gál* István kitűnő szerzeményét — poétikus lélekkel, valóban mély érzéssel és frenetikus hatással adta elő *Máthé* Jenőné, ki eddigi babérait most is gyarapította. Utánna *Lukács* Géza főispán üdvözölte meleg szavakkal a közönséget s tiszta, világos modorban fejtegette a hadikölcsön jegy-

Akik csóktalanul szenvedték a tavaszt
Szerelmem szezonját,
Akik sóhajtozva simogatnak néha
Fehér tearózsát,
Amit nekik adtunk kinzó bucsuzáskor
A viszontlátásig...
S akik közül él még itt is ott is egyik,
De hol a sok másik?!...

Érettük vagyunk itt.
Mert a háborúhoz nem elég a sok vér,
A háború éhes, falánk halálkarja
Egyebet is kíván, más valamit is kér,
És oda kell adnunk.
Úgy, ahogy odadják hamvas lelkű lányok
Az arcuknak pirját ha rossz hír jön Róla,
Úgy, ahogy odadják az éjszakák álmát,
A reszkető sóhaj talán Őt megóvjá!...
Úgy, ahogy idadjuk mi érző asszonyok
A lelkünk melegét, csak legyen már vége...
Úgy adjátok ide ha pénzt kér a haza,
Pénz nélkül nincsen harcz, de nincsen is béke,
Úgy adjátok ide szívesen, melegen,
Mégfizetnek érte busás kamatokkal,
És nekik adjátok, akik tiértetek
Dacoltak halállal, hóval, Kárpátokkal...
Mert a háborúhoz nemcsak halál kell, vér,
Lányok hervadása, asszony ki férjet kér,
Idegek vad tánca és lihegő kebel...
A háborúhoz pénz... az élethez pénz kell
Értsék meg Uraim...édes szép Hölgyeim *Kell!*

zésének szükséges és üdvös voltát, s felhívta a közönséget a jegyzésre, megköszönte az összejövetelt kellemessé és szórakoztatóvá tevő közreműködőknek szíves készségeket, s lelkes szavakkal adott kifejezést a háboru mielőbbi győzedelmes befejezéséhez fűzött reményeknek.

Ezután következtek a sok élvezetet és kellemes szórakozást nyújtó számok. *Kármán* Katinika lépett a dobogóra és dr. *Mojses* Andornak egy finom zenéjű szerzeményét adta elő, melyhez a szokott szerzőtársa *Gál* István irt szöveget. „A teababa“ volt a czíme e dalnak, melyet *Kármán* Katinika ügyesen és finoman nünanszirozással énekelt. Rendkívül bájos jelenség volt stilszerű ruhájában s a zongorakíséretet *Molnár* Gizuka látta el igen kedvesen. — A hadi milliomosról szóló ötletes új dal általános tetszéssel kísért, pompás előadása fokozta a nagy sikert. *Komoróczy* Miklós egy megkapó komoly száma után *Záborszky* Miklós hadnagy Schumann dalokat játszott izlésesen és virtuóz technikával a zongorán. — *Gál* István a dr. *Mojses* Andor zongorakísérete mellett előadta a „Margeréta“ czimű szerzeményüket és *Kalmár*—*Kurucz* „Ti mostani leányok“ czimű dalát. — A közönség figyelmét lekötötte a bájos két dal valóban kedves, színes előadása. A talentumos, sokoldalú és finom izlésű *Gál* István képességét e téren csak most ismertük meg s a felviharzó tetszést valóban megérdemelte érzéseteljes, hangulatos és szép énekszámaiért. A kíséret — mondanunk sem kell — megfelelő, mesteri volt s szívesen hallgattunk volna még több ilyen szép dalt hasonló élvezetes előadásban. — *Törköly* László magyar dalainak zongorán temperamentumos, ügyes előadást szintén jól megérdemelt meleg tetszésnyilvánítás kísérte s megis újrázták a szép nótákat. — *Komoróczy* Miklós mókái a második részben élénk derűtséget keltettek s szinte végig viharzott a termen a kacagás, mikor az ő tréfás imitációi voltak soron.

Végül *Fényes* Sándor a takarékpénztár kiváló vezérigazgatója vette át a szót, s szinte szónoki lendülettel és a nemes ügy iránt érzett őszinte lelkesedéssel beszélt a háboru folytatásához és dicsőséges befejezéséhez szükséges pénz előteremtése érdekében. Beszédében utalt a hazafias kötelességre és a befektetés hasznosságára és apellált a közönség lelkes áldozatkészségére, mely forrása lesz a háboru győzelmes befejezésének. — Szavait élénk tetszés és lelkes éljenzés kísérte s ezzel az ünnepség véget ért.

A szünet közben *Kalocsay* Lajos kitűnő bandája játszott és szivar, cigareta, ital árusítás volt, melyet a Gömörmegyei Népi- és Iparbank végeztetett s a hadikölcsönre összesen mintegy 250000 korona jegyeztetett. Így tehát a siker erkölcsi és anyagi tekintetben egyaránt fényesnek mondható. — Különös elismeréssel és dicsérettel kell megemlékeznünk a sokat fáradozott hölgyekről és elsősorban *Lukács* Margitkáról s *Gál* Istvánról, utóbbit — lévén ő a mi kedves szerkesztőnk — érdeme szerint nem is dicsérhetjük meg, s csak a köteles diszkreczió határai között méltathattuk buzgóságát és gyönyörű sikerét.

*

A rozsnói hadikölcsönnap e hó 5 én volt megtartva és pedig egy nagyszabású és sok hozzáértéssel megrendezett utcai ünnepség keretében, mely az esti órákban játszódott le. — A nagyszerű program összeállítására dr. *Gorzó* Gellért premontrai tanár izlését és tudását dicséri s az est 3100 korona bruttó bevételt eredményezett.

*

A feledi hadikölcsönnap e hó 10 én vasárnap lesz megtartva és pedig oly stílusos és sikert ígérő program keretében, hogy az a községi hadikölcsönnapok legsikerültebbikének mutatkozik. — A rendezőség élén *Szentmiklóssy* Zoltán szolgabíró áll, aki sok ambícióval végzi a rendezés nehéz munkáját. Ugy tudjuk, hogy Rimaszombatból is többen részt vesznek a feledi hadikölcsönnapon, ahol az ünnepi beszédet *Boross* Zoltán vezető kir. járásbíró fogja tartani. Az ünnepély d. u. 4 órakor kezdődik 2 koronás belépő díj mellett a főtéren s melyen lesz zene, táncmulatság, dohány árusítás, étkezés, hadikölcsön kötvény kisorsolás; a tiszta jövedelem a háboruban elesett hősök özvegyei és árvái javára fordittatik.

TÁRCZA.

PROLÓG

a rimaszombati hadikölcsön este. *)

Irtá: GÁL ISTVÁN.

Valamikor régen vig muzsika járta
Ebben a teremben,
Valamikor régen pirúlt úri dámák
Táncoltak selyemben,
Valamikor... egyszer, bái szerelmeket
Lestek meg e képek,
S valamikor régen rózsaszín álomban
Éltek itt a Szépek...
Ma is muzsika lesz, talán vig is, mókás
Ebben a teremben,
Ma is jöttek lányok, piruló asszonyok
Némelyik selyemben,
De ma nem lesz itt táncz, hejehuja, hajrá,
Nem lesz szép megyebál,
S a rózsaszín álmok levelére régen
Sárgító hideg száll,
Régen... három éve... megtépték a lelkünk
S azóta is tépik,
Három tavaszon át minden mosolygásunk
Megőrizték nekik:
Akik értünk állnak a halál tüzeben
Erős, kemény lábúval,
Akiknek az izma verekedni képes
Az egész világgal,

*) Elmondotta *Máthé* Jenőné.

A hadirokkantak és árvák javára s a hadikölesön propagandája érdekében Putnokon múlt héten tényes sikerű mulatság és népünnepély volt, melynek anyagi és erkölcsi eredménye minden várakozást felülmúlt.

Értesítés és meghívás.

A rimaszombati községi iparos-tanonciskolában az 1916-17-ik tanévet bezáró nyilvános vizsgák folyó évi június hó 15-én, azaz pénteken délután fél 2-től 5-ig az állami elemi fiúiskola helyiségében tartatnak meg, melyre a szülőket és az érdekelt t. iparos-mestereket és tanítványbarátokat tisztelettel meghívja

Rimaszombat, 1917. jun. 8-án

az igazgatóság.

Hirek és vegyesek.

Trics-tracs.

- I. (a leány): Mit szól a hadikölesön esthez?
- II. (a fiú): Csak szépet és jót szólhatok. A műsor számai sikerültek voltak, a Népbank büfféje nagyszerű és a *Kalocsay* Lajos bandája kitűnően szórakoztatott a szünetben.
- I. Igen. Mi is nagyszerűen éreztük magunkat s utána a városkertben...
- II. Olyan társaság vacsorázott, amilyen e háboru alatt nem volt együtt Rimaszombatan.
- I. Ki volt az a kis hadnagy, aki zongorázott az esten s a városkertben pedig nagyszerűen bosztonozott?
- II. *Záborsky* Micu Kassáról. A szó teljes értelmében véve zongoravirtuóz és egy végtele-nül jó fiú, akit csak egyszer kellett hívni és szívesen lejött Rimaszombatra.
- I. Hallom, hogy még a városkerti muri után nem volt mindennek vége s egy pár „jó gazda” és „jó gazdasszony” hagyott magának itókat a záróra utáni bizalmas kongresszusra?
- II. A „kongresszus” lefolyásáról nem szabad nyilatkoznom, mert ma valószínűleg folytatása lesz Feleden, ahová a *Szentmiklóssy* Zoli szíves meghívására igen sokan megyünk le hadikölesönözni.
- I. Ott lesz Móczy is?
- II. Ott. Móczy már a negyedik helyen szerepel a hadikölesön érdekében s a legnagyobb gondja az, hogy miképpen jegyezhetne ő is?!

- A fővárosban neki biztosított díszsírhelyet szeretné eladni és ennek az árából hadikölesönt venni.
- I. Nem rossz!
- II. Külömben mit csinálnak?
- I. Tanuljuk a „Margaréta” nótát, amit *Gól Pista* és *Mojsey* Andor csináltak és készülünk a *Betty* kisasszony nagy vizsgálódására.
- II. Szóval újabb muri a láthatáron... Maga milyen szerepet játszik?
- (Mivel a részletek még nem tartoznak a nyilvánosság elé, nincs tovább!) —ár.

Urnapija. Folyó hó 7-én országsszerte megünnepelték nagy ájtatossággal az Urnapját s városunkban is gyönyörű időjárás mellett tartották meg a körmenetet. Az Erzsébet téren felállított négy oltárhoz virágokkal hintett uton vonult a menet, melyet a szépen sorakozott fehérruhás kis leányok csoportja nyitott meg. A baldachin alatt *Széman* Endre pápai prelátus haladt s az előtte és utána tömegesen vonuló nép ájtatos zsoltosmája felszállott az Ur zsoltóhoz, meghallgatást kérve a mai vészes, nehéz idők közepette. Az emberek fohásának egy részét meg is hallgatta az Isten, mert este-felé jótékony — bár rövid ideig tartó — esőt küldött a kiszáradt földekre s így újabb reménység támadt a már már pusztuló termés megjavulására nézve.

Személyi hir. Dr. *Szabó* Elemér főorvos — városunk kiváló szülötte — a munkácsi nagy katonai kórház parancsnokló orvos-főnöke, ki harcztéri kiváló szolgálataiért és vitézségeért ismételtelen ki lett tüntetve, folyó hó 5-én huga látogatása céljából városunkban időzött.

Farkas Zoltán, kerületünk országgyűlési képviselője e héten itteni gazdaságában időzött.

Kinevezés. A király *Lánczy* Kálmán királyi tanácsosi címekkel felruházott pénzügyi tanácsos, rimaszombati pénzügyigazgatónak a VI. fizetési osztály jellegét adományozta. A vármegye pénzügyi szervezetének erős kezű és nobiles gondolkodása vezérfjéért ezen magas esemény alkalmából számos szerencsekívánat nyilvánítás történt.

Szabadságon. *Máriássy* Zoltán szmirnai alkonzul tegnap két havi szabadságra szülei körébe Rimaszombatba érkezett.

Sikeres vizsga. *Lukács* Béla tüzérhadnagy az elmúlt napokban sikerrel tette le az eperjesi jogakadémián az államvizsgálatot.

Hivatalos vizsgálat. *Perczel* Dénes ezredes, a debreczeni ménitelep parancsnoka folyó hó 9-én városunkba érkezett az osztály hivatalos megvizsgálása céljából.

Egyházmegyei közgyűlés. A gömöri ág. h. ev. egyházmegye ez év július hó 3-án, kedden tartja Pelsőczön folyó évi közgyűlését, melyet *Kubinyi* Géza felügyelő és *Terray* Gyula udvari tanácsos hívtak egybe.

Kitüntetések. A király *Ulreich* János dobsinai állami elemi iskolai igazgató-tanítónak és *Spangel* Mihály dobsinai állami elemi iskolai czimzetes igazgató-tanítónak nyugdíjazásuk alkalmából sok évi hű és buzgó szolgálatuk elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta. A vármegyeszerte ismert és köztiszteletnek örvendő két kiváló tanügyi férfiú, kik hivatásukat valóban elismerésre méltó ügybuzgósággal töltötték be, a legmagasabb kitüntetésre méltán rászolgált s a tanítóság és a társadalom körében a kitüntetés általános örömet szerzett annyival inkább, mert a kitüntetett igazgató-tanítók Dobsina város közéletének értékes és munkás tagjai voltak mindketten. — Sajnos az *Ulreich* János kitüntetése későn érkezett, mert ő f. évi április hónap 9-én elhunyt s így nem örvendhet munkássága legmagasabb helyen történt elismerése külső jelének.

Neogrády Antal Putnokon. Mintegy három hét óta tartózkodik Putnokon *Neogrády* Antal festőművész, a budapesti festőiskola jeles tanára és alkotó a vidék szebb részeitől kedves tájképeket. A putnoki intelligencia vendégszeretetével halmozta el a jeles művészt és örömmel veszi meg szép képeit. — *Serényi* Béla gróf is több ízben tartotta a művészt vendégül, a ki a gróf kastélyáról és parkjáról festett gyönyörű képet. — A művész még néhány napig marad Putnokon.

Eljegyzés. *Hengge* Imre, a budapesti posta-és táviratigazgatóság számvizsgálója jegyet váltott *Raddcsy* Ferenc hajduböszörményi földbírtokos leányával: Mariskával.

Új forgalmi főnök. A megüresedett losonczyi vasuti forgalmi főnöki állásra — mint értesülünk — *Bartos* Lajos eddigi helyettes nevezetett ki. Az új forgalmi főnök a mi vonalainkon is, melyeken már régóta tesz szolgálatot, mint kiválóan előzékeny és rokonszenves egyéniség ismeretes s új állásában szívélyesen üdvözöljük.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Hubai* Béla soproni adóhivatali főtitkárát a IX. fizetési osztályban való meghagyás mellett a tornaljai adóhivatalhoz pénztárnokká nevezte ki.

Többszörösen kitüntetett hősök. *Fábry* János klenóczi fiatal asztalos mester mint egyszerű tart. czimz. káplár vonult be a 25-ik gyalogezredhez a háboru kezdetén, hol halált megvető bátorságáért törzsörmesternek lépett elő és több, önként magára vállalt életveszélyes teljesítmény sikeres végbeviteléért megkapta a bronz, kis- és nagyezüst és az arany vitézségi érmet. *Fábry* oldala mellett hősiesszen küzdött *Lászka* Pál (szénégető) szintén klenóczi fiú, ki szakaszvezetőnek lépett elő és a bronz, kis- és nagyezüst vitézségi érem díszíti a mellét. — A most lefolyt iszonyói csatában május 15-én hősi halált halt *Trnovszky* János szakaszvezető, a bronz és a nagyezüst vitézségi érem tulajdonosa. A román fronton hősi halált halt *Jakobsicz* András és ugyanott a szemévilágát vesztett *Minács* András tüzér, mindkettő 2-2 vitézségi érem tulajdonosai voltak. Az elesett hősök emlékéit áldjuk, az élőknek gratulálunk! —y.

Jóléti bizottság. A miskolczyi vasuti üzletvezetőség területén megalakult jóléti bizottság — melynek egyik fővezetője a mi vonalainkon, *Schulhof* Pál állomásfőnök — folyó hó 7-én Miskolczon ülést tartott, melyen főnökünk is jelen volt.

Halálozások. Dr. *Cziner* Miksa itteni pénzügyi ügyész és családját mély gyász érte, amennyiben édes anyja: özv. *Cziner* Jakabné, egy tiszteletreméltó, nemes szívről jótékonyaságáról és műveltlelkűségéről messze vidéken — különösen Borsodvármegyében — széles körökben ismert uriaszony folyó hó 4-én

Miskolczon 78 ik évében elhunyt. — A tisztességes matróna halála őszinte részvétet keltett s mélyen sujtott fián kívül leánya: férjezett *Bogdán* Sándorné, számos unokája és dédunokája, két testvére, egyik: *Kohn* József, városunk birtokbérelője és kiterjedt rokonság gyászolja az elhunytat, kinek hült tetemeit Sajószentpéterre szállították s ott folyó hó 6-án nagy és őszinte részvét mellett temették el.

Varga Lajost, városunk polgárságának tisztességes és érdemes egyik vezető alakját újra nagy csapás érte; amennyiben szép reményekre jogosított fia, a főgimnázium egyik volt legkiválóbb növendéke: ifj. *Varga* Lajos műegyetemi hallgató, tüzérezredes, hosszúsas betegség után folyó hó 1-én Alsótátrafüreden, hol a katonaságnál szerzett tüdőbaja ellen keresett gyógyulást, 22 éves korában meghalt. — Szinte magunk előtt látjuk a sudár növésű, szerény viseletű s rokonszenves megjelenésű fiatal embert, ki a legszebb reményekkel indult élet-pályája felé, melynek fonala most sok szenvedés után a lesújtott apa és testvérek s rokonság mélyes bánatára megszakadt. — Hült tetemeit hazaszállították s folyó hó 7-én nagy és őszinte részvét mellett temették el. A ravatal felett *Simon* Mihály ref. lelkész mondott könyvekig megható szép gyászbeszédet.

Hősi halál. A rimaszombati konzervgyár egyik buzgó és kiválóan értékes tisztviselője: *Kulcsár* János, ki mint őrmester a háboru kezdete óta tett katonai szolgálatot, május hó 25-én az olasz fronton hősi halált halt, mint ezt vele küzdött bajtársai megírták. Ámbár hivatalos megerősítést a hír még eddig nem nyert, a gyár vezetősége mély megrendüléssel értesült a szomorú hírről s dr. *Kovács* László polgármester, igazgatósági elnök a folyó hó 8-án tartott ülésen meleg elismeréssel méltatta a derék tisztviselő buzgó és odaadó munkásságát s igaz részvételének és kegyeletes megemlékezésének jegyzőkönyvbe vételét határozta el.

Gyászistentisztelet. Folyó hó 6-án múlt egy éve, hogy dr. *Löcherer* Tamás vármegyei közpörházi igazgató főorvos elhunyt. Az évforduló alkalmából e napon a róm. kath. templomban *Széman* Endre pápai prelátus gyászistentiszteletet tartott, melyen a családtagokon kívül a vármegyei közpörházi személyzete és az ápoló nővérek testülete is részt vett.

A rimaszombati hadikölesönünnepély bevétele. A Rimaszombatan a VI. hadikölesön propagandája céljából rendezett ünnepély bevétele 1142 koronát tett ki. A belépődíjakra felülfizettek: *Szent-Iványi* Árpád 20, özv. *Hámos* Aladárné 10, özv. *Széplaky* Lajosné 10, dr. *Lichtschein* Adolf 10, *Fodor* Jenő 10, dr. *Institóris* Endre 10, *Hámos* Zoltán 10, *Fáy* Árpád 7, dr. *Zehery* István 7, dr. *Veress* Samu 2, *Fischer* Berta 2, *Kubinyi* Zoltán 7 és a Gömör-megyei Nép- és Iparbank 15 kor. 84 fillért.

Nagy jégeső Tiszolczon. Távbeszélőn jelenti tiszolczyi tudósítónk, hogy ott e hó 7-én, Urnapján délután 3 órakerőriasi jégeső volt, mely ugy a vetésekben, mint a gyümölcsben igen nagy kárt okozott. A jégeső, mely tojás nagyságu jégdarabokból állott, Rimakokova felé húzódtott el.

Hanvay Zoltán új politikai füzet. A „hanvai remete” *„Két falusi levél”* czim alatt a közelmúlt politikai eseményeiről értékes brosúrát adott ki, melyet tiszteletpéldányképen küldet szét. A levelek érdemével — a politizálás nem lévén részünkre megengedett terület — nem foglalkozhatunk, a politikai helyzettel és a szőnyegen lévő nagy kérdésekkel összefüggő társadalmi nézőpontot azonban mint egy erőteljes egyéniség véleménynyilvánítását köszönhetjük. A helyes közéleti felfogás, az emberi értékek nemes megbecsülése, a magyar nép közvetlen és hamisíthatlan ismerete rejlik e füzet sorai mögött, amelyek üdék és fiatalosak, simulanak a kor és a haladás szavához, amelyek egy kultur remete nagy értékét tárják elének.

Gömör a fővárosi sajtóban. A „Pesti Hírlap” múlt vasárnapi számában érdekes levelet olvastunk a kitűnő író: *Móricz* Zsigmond tollából. A levelet Jolsván írta s benne megemlékezik a város néhai megyeszerte kedvelt polgármesteréről is.

Közgyűlés. A „Magyar Üveggyári Művek *Inwald* József r.-t.”, melynek Ujantárvölgyön van telepe, e hó 18-án tartja idei rendes közgyűlését Budapesten.

A Vörös-Kereszt tudósító hivatalának értesítései. Rozsnyó város polgármestere a belügyminisztertől felvilágosítást kért, hogy a magyar szent korona országai vörös-kereszt egylete Hadifoglyokat gyámolító és

Tudósító hivatalának egy orosz hadifogságban meghalt katoná elhalálozásáról szóló közleményét a halálozás tényének igazolására s ennek alapján a halálozást felvételi ív felvételére nézve alapul elfogadhatja. Az igazságügyminiszter véleményének meghallgatása után, a belügyminiszter kimondotta, hogy a m. kir. minisztérium 1445—1915. M. E. számú rendeletének 1. §-ának 3. bekezdése úgy rendelkezik, hogy a katonai és polgári hatóságoktól vagy egészségügyi intézményektől a rendelet alá eső katonai és polgári személyek haláleseteiről érkező hiteles írásbeli közlések a halálozást felvétel alapjául szolgáljanak és nincs szükség arra, hogy a hagyatéki bíróság a 34194—1895. I. M. számú rendelet 6. §-ának első bekezdése értelmében a halálozást felvételét elrendelje. A magyar szent korona országai vörös-kereszt egylete hadifoglyokat gyámolító és tudósító hivatalának a hadifoglyok halálozására vonatkozó ilyen hiteles írásbeli közléseit az idézett rendeletben említett „hiteles írásbeli közlések” fogalma alá lehet vonni s azért azokat a halálozást felvétel alapjául el lehet fogadni, feltéve természetesen, hogy a meghaltak személyazonosságára nézve, — mint ebben az esetben — kétség nincs. — A vörös-kereszt egylet ugyan nem hatóság, de mégis háboru idején a fennálló közhatalósági szervezethez sajátos módon hozzákapcsolódó közzététel, amelynek közlései hivatalos értesítéseken alapulnak, amellyel figyelembe kell venni azt, hogy a hadifogságban elhaltak haláleseteiről más hivatalos közlés a közvetett diplomáciai úton való tudakozódás tömegesen igénybe nem vehető módjától eltekintve, nem is történik.

A Gömörvármegyei Nép- és Iparbank R.-t. a Hadi Termény R.-t. gömörvármegyei kirendeltsége a folyó évi termésre előlegeket (zöldhitelt) folyósít a legkedvezőbb feltételek mellett 1—2

Főpásztori körlevelek. Megjelent Balás Lajos rozsnói püspök f. évi VI. számú körlevele, amelyben a IV.—VIII. osztályt végzett főgimnáziumi tanulók papi pályára jelentkezési idejét május 29-re és 30-ra tűzi ki. Jelenti, hogy a hadvezetőség a még be nem vont harangokat is kívánja. Buzdítja a főpásztor híveit, hogy az élelmiszerszükség napjait viseljék az önmegtartóztatás szellemében. — Zita királyné születése napjára isteni tiszteletet és iskolai szünetet rendel. Ugyazint elrendeli, hogy az iskolákban Arany János emlékére ifjúsági ünnepet tartsanak. — A VII. főpásztori körlevél a püspöki kar hódolatáról tudósít a király előtt s közli a Felsége üdvözlését az egyházmegyének. — Az egyházlátogatási jegyzőkönyvben felsorolt építési kötelezettségek vitás pontjaira nézve a közigazgatási hatóság illetékességét jelenti. — Az állami anyakönyveknek a lelkészek részéről való betekintése tárgyában miniszteri rendeletet közöl. Egy másik miniszteri rendelet a harctéren eltűnt tanítók illetményeiről intézkedik. A VI. hadikölesön jegyzésére buzdítja a főpásztor híveit és hadigondozó szervezet létesítését sürgeti. Gyógyítványok gyűjtését s iskolai gyűjtést kíván a Felsége születése napján. Közli a Balás-betegséggyógyító egy. számadatait. — A VIII. sz. körlevélben arra buzdítja híveit, hogy június hónapot, mint Jézus szíve hónapját a béke érdekében buzgó imádságokkal ünnepeljék. Az orsz. Pázmán-egyesület összegyűjti az egyház háborus tevékenységére vonatkozó adatokat. A Zimányi-család anyakönyvi adatait keresi a család. Az orosz hadifoglyokkal való levelezést korlátozni kell az ott összehalmozódott sok küldemény miatt. A Vörös-kereszt javára Péter Pál napján gyűjtést rendeznek. Ajánlja a gazdák országos hadsegélyező bizottságát. Országos hadigondozó tanács alakult a háboru károsultjairól való gondoskodás tárgyában. — A néptőlkelő-kötelesek újabb fölmentése ügyében utasítást közöl. — A Sina Simon báró féle alapítványi helyekre a miniszter pályázati hirdetéséről tudósít. Az Oltár-egyesület tagsági könyvecskéit szétküldik. — *Tihanyi Lajos és Sulyok Kálmán* lelkészi vizsgát tettek. *Molnár Gyula* pedig középiskolai hittanári vizsgát végzet. *Róth Jánost* beiktatták a feledi plébánia hivatalába. *Szejkovszky János* gácsfalvi káplánt katonai lelkészi szolgálatra hívták. Helyébe *Huhra András*t helyezte át a főpásztor Rozsnóról. *Balás Béla* és *Simkó Géza*

végzett teológusokat a nagyobb egyházi rendekre felszentelték. *Serke Ferencz* várgedei káplán Litkére ment, *Balás Béla* ujmisés Gölnicz-bányára és *Simkó Géza* Várgedére ment káplánoknak.

Mezőgazdáknak a folyó évi termésre előlegeket (zöldhitelt) kedvező feltételek mellett folyósít a Rimaszombati Takarékpénztár. 3—3

Részvét-köszönet.

Mindazoknak, kik egyetlen jó fiam, szeretett testvérünk végtisztességén megjelentek vagy igyekeztek enyhíteni végnélküli gyászunkat szóval vagy írásban, ezúton mondunk köszönetet.

Rimaszombat, 1917. június 8.

Varga Lajos és gyermekei.

Fa- és szénszállítás. A feledi kir. járásbíró és fogház helyiségeinek fűtéséhez az 1917—18. évre szükséges 123 köbméter I. oszt. fa vagy pedig 23 köbméter I. oszt. fa és 253 mm-ás szén szállítására árlejtést hirdet a járásbíró vezetője. Az árlejtés június hó 16-án lesz Feleden a járásbírósnál s ez ideig zárt ajánlatok adhatók be és szóbeli ajánlatok is elfogadhatók e napon.

Jótékonyág. *Lukács Géza* főispánhoz *Varga Lajos* egy kis társaság adományaképpen 36 koronát küldött a hadiárvak részére. Az összeg nyilvánosan köszönettel nyugtáztatik.

Nyugtázások. *Dániel Ferencz* rimaszombati szijgyártó mester a gyöngyösi tűzkárosultak javára szerkesztőségünkhöz 10 koronát küldött.

Barányi György polgártársunk az orosz-nyelországi harcztérről a hadi özvegyek és árva segélyezési alapja javára 20 koronát küldött szerkesztőségünkhöz. Mindkét adományt illetékes helyére juttattuk.

Köszönet. Rimaszombat és Vidéke Jótékony Nőegyesületének elnöksége legmelegebb köszönetet fejezi ki *Miskolczy Lajos* urnak, ki igaz emberszeretettel karolva fel az elhagyott gyermekeket, az egyesület rimatamásfalvi háztartási iskolájának növendékeit az Apolló színházban ingyen előadásban részesítette.

Nyugtázás. A Vörös-Kereszt egyesület céljaira vettük és hálás köszönettel nyugtázzuk a következő szíves adományokat: *Dudás János* népfelkelő Válykó 50, *Nagy Károlyné* Harmacz 4, *Dera Rozália* Guszóna 3, *Nagy Pálné Dété* 5 korona. *Az elnökség.*

Nyilvános nyugtázás és köszönet. Egy általunk rendezett szerény gyermekelőadás jövedelmét beküldtük a gyöngyösi tűzkárosultak javára s a következők voltak szívesek hozzájárulni jegymegváltásuk címén: *Dollák Rezső* 3 k, *Kajaba Árpád* 4 k, *Bahéry József* 1 k, *Kajaba Árpádné* 2 k, *Kajaba Zoltán* 1 k, *Ludvig Mária* 5 k, *Maros Samuné* 1 k, *ö.zv. Szabó Jánosné* 1 k, *ö.zv. Kiszely Istvánné* 4 k, *Borbás Jánosné* 2 k, *Simonits Carola* 4 k, *Stampfl Vilma* 1 k, *Jarabin Antal* 2 k, összesen 31 korona, melyért hálás köszönetet mond *Koháryháza*n, 1917. június 7-én. *Kajaba László, Béla* és *István.*

E héten ismét élénkség volt az „Apolló”-színházban, mert a szerda és csütörtöki program — ügyesen lévén összeállítva — vonzotta a közönséget. Sok embert érdekelt a virágzó Gyöngyös pusztulása, de a tulajdonképeni sláger darab a „Világ vége” volt, mely egyike a legszebb filmeknek.

Június 9-én és 10-én, szombat és vasárnap „Hófehérke” *Bródy Sándor* örökbecsű műve. Főszerepben *Lenkeffy Ica* és *Beregi Oszkár.*

Június 13-án szerdán „Gonda apó”, Nordisk dráma. — Június 16. és 17. szombat és vasárnap a „Hollandi Express”. Nagyszabású detektív dráma. — Június 23. és 24. szombat és vasárnap „Homunkulus” IV. része. Főszerepben *Olaf Föns.*

A havi állatvásár Rimaszombat r. t. városban szerdán, folyó évi június hó 13-án fog megtartatni, melyre vásármentes helyekről mindentéle állat felhajtható.

Szerkesztői üzenet.

S. E. Közlésre nem alkalmas.

Gépiróleány

ki hosszabb irodai gyakorlattal rendelkezik, jó bizonyítványokkal, szerény fizetésért állást keres. Szíves megkeresések e lap kiadójába „Szorgalom” jelige alatt küldendők. 3—3

A helybeli Kath. Olvasó-Egylet kaucióképes udvarnokot keres. Bővebb felvilágosítást ad: az Elnökség.

Mindenféle kárpitos munkát,

javítást, feldolgozást, függöny feltevést jutányosan elvállal **NAGY GYULA. Lakás:** Rimaszombat, Szijgyártó utca 1. ső szám alatt.

Sztarna József

kárpitos-mester **Rozsnón**, ajánlja szolgáltatását magánosok, intézetek, kórházak, fürdő-tulajdonosok stb. mindenféle

kárpitos munkáknak

mérsékelt ár melletti elkészítése és javítására. Levélbeli meghívásra készséggel megjelenik és ingyen költségvetéssel is szívesen szolgál. 1—3

Egy 6 lóerejű gőzcséplőgép tulajdonosa cséplési munkát keres a Sajó völgyön. 2—2
CZIM: e lap kiadóhivatalában.

Mindenféle új és használt motorok,

dob-sínek, kazalozók és borsajtók előnyös ár mellett kaphatók, gépjavitások jutányosan eszközöltenek a

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazd. Bank R.-t. gépgyárában, Rimaszombat.

Bérbeadó birtokok.

Hanvay László ur következő birtokai folyó évi október hó 1-étől együttesen vagy külön-külön bérbe adatnak:

1. **A naprágyi határban:** 190 hold szántó, 12 hold rét és 160 hold erdőlegelő. (Azonnal is átadható.)
2. **A keleméri határban:** 120 hold szántó és 40 hold rét.
3. **Széki-pusztán:** 200 hold szántó, 50 hold rét és 135 hold erdőlegelő.

Bérelni szándékozók értekezhetnek:

REPECZKY ANDRÁS urral **TORNALJÁN.** 2—2